



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 24. listopadu 2021 v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jany Kantorové a soudců JUDr. Miroslava Pavrovského a Mgr. Jana Kadlece odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], narozeného [datum] v Praze, a obžalovaného [jméno] [příjmení], narozeného 30. června 1979 ve Vítkově, proti rozsudku Krajského soudu v Praze z 21. června 2021, č. j. 6 T 64/2020-1664, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. se napadený rozsudek z podnětu odvolání obou obžalovaných zrušuje toliko ve výroku o uložených trestech.

Podle § 259 odst. 3 tr. ř. se při nezměněném výroku o vině zločinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 4 písm. c) tr. zákoníku, spáchaném ve formě organizátorství podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a nezměněném výroku o povinnosti nahradit způsobenou škodu,

odsuzují

obžalovaný [jméno] [příjmení]

podle § 205 odst. 4 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 3 (tři) let a 6 (šesti) měsíců.

Podle § 59 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku se mu ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu zaměstnání či povolání v oboru ostrahy a ochrany majetku a osob v trvání 5 (pět) let.

Obžalovaný [jméno] [příjmení]

podle § 205 odst. 4 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 3 (tři) let a 6 (šesti) měsíců.

Podle § 59 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku se mu ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu zaměstnání či povolání v oboru ostrahy a ochrany majetku a osob v trvání 5 (pěti) let.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Praze byli obžalovaní [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] odsouzeni pro zločin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 4 písm. c) tr. zákoníku jako organizátoři podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Oběma obžalovaným byl shodně uložen podle § 205 odst. 4 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání tří let a šesti měsíců, pro jehož výkon byli podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazeni do věznice s ostrahou. Podle § 67 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovaným uložen každému i peněžitý trest v celkové výměře 400 000 Kč, skládající se z 200 denních sazeb po 2 000 Kč. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovaným dále uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu zaměstnání či povolání v oboru ostrahy a ochrany majetku a osob na pět let.

2. V adhezním řízení bylo podle § 228 odst. 1 tr. ř. oběma obžalovaným uloženo zaplatit společně a nerozdílně poškozené Brink's Cash Solutions (dále jen BCS) částku 6 077 000 Kč, jako náhradu činem způsobené škody.

3. Podle zjištění soudu prvního stupně se obžalovaní uvedené trestné činnosti dopustili zjednodušeně řečeno tak, že jako plánovači doplňování bankomatů zaměstnaní u poškozené [příjmení], využili své znalosti zabezpečení bankomatů, jakož i toho, že měli přístup k náhradním klíčům od bankomatů a byli oprávněni generovat i bezpečnostní kódy nutné pro přístup ke kazetám s hotovostí v bankomatech uložených, a společně vymysleli postup, jak odcizit z bankomatu umístěného v obchodním domě Kaufland v Mělníku hotovost. Aby podezření nepadlo přímo na ně, přesvědčili blíže neurčeného pachatele, kterého vybavili klíči a bezpečnostními kódy, aby 27. března 2014 konal podle jejich pokynů, odemkl dveře od bankomatu, tento odpojil od elektrické sítě, odemkl bankomat, zadal příslušné kódy, otevřel jej, vyňal z kazet v něm uložených hotovost ve výši 6 077 000 Kč a opět bankomat zakódoval, zamknul a uvedl do chodu a poté se s nimi o získanou hotovost rozdělil.

4. Proti napadenému rozsudku podali v zákonem stanovené lhůtě odvolání oba obžalovaní, a to proti všem výrokům napadeného rozsudku, když spáchání obžalobou vymezeného činu popírají.

5. V odůvodnění odvolání obžalovaní namítli v prvé řadě to, že jejich vina je dovozována výlučně z výpovědi svědkyně [příjmení], bývalé partnerky obžalovaného [příjmení], která se tomuto mstí a oznámením zločinu se snaží získat výhodu v opatrovnickém řízení ohledně výchovy a výživy jejich dvou synů. Obhajoba stojí na názoru, že svědkyně [příjmení] si celou svoji výpověď vymyslela, přičemž zbývající důkazy jsou nepřímé, netvoří uzavřený řetězec, z něž by bylo možno dovodit vinu obžalovaných bez důvodných pochybností. Vyhodnocení důkazů nalézacím soudem proto považuje za tendenční, provedené v neprospěch obžalovaných. Dále zdůrazňuje, že ani jeden z obžalovaných na místě činu nebyl. Z popisu skutku dokonce není zřejmé, který z obžalovaných pachatele instruoval a kdo mu poskytl klíče a kódy. Soud měl za dané situace postupovat v duchu zásady in dubio pro reo a obžalované obžaloby zprostit. V neposlední řadě obžalovaní v odvolání namítají, že účastenství včetně organizátorství je vystavěno na principu akcesority, kterým je navázáno na pachatele činu, bez jehož ztotožnění nelze účastníky v samostatném řízení stíhat. Dále obhajoba namítá, že popis skutku vůči obžalovanému [příjmení] byl oproti obžalobě pozměněn, když byl před soud postaven právě v roli pachatele činu, ale soudem bylo jeho jednání kvalifikováno jako organizátorství, čímž byla porušena jednota skutku a dále tím došlo i k porušení jeho práva na obhajobu. Konečně obžalovaní namítají, že trestní řízení se vedlo déle než šest let, což je dle konstantní judikatury doba nepřiměřeně dlouhá a v případě shledání viny jistě odůvodňuje uložení trestů toliko podmíněných. V procesní rovině pak obhajoba namítá nepřezkoumatelnost rozsudku, když z jeho odůvodnění není zřejmé, z kterých důkazů jsou dovozena jaká zjištění.

6. S ohledem na vše výše uvedené obžalovaní odvolacímu soudu navrhli, aby napadený rozsudek zrušil a sám ve věci rozhodl tak, že je oba podané obžaloby zproští, popřípadě věc vrátí nalézacímu soudu k dalšímu řízení, doplnění dokazování a novému rozhodnutí.

7. Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu obou podaných odvolání podle § 254 odst. 1 tr. ř. rozsudek Krajského soudu ve všech napadených a navazujících výrocích, a dospěl z níže rozvedených důvodů k závěru, že části odvolání směřující proti výroku o vině a povinnosti nahradit poškozeným činem způsobenou škodu nejsou důvodné. Při přezkumu na výrok o vině přímo navazujícího výroku o uložených trestech pak odvolací soud shledal, že uložení trestů peněžitých, vedle trestů odnětí svobody a zákazu činnosti a povinnosti nahradit škodu, je v dané věci nepřiměřené a v tomto směru shledal odvolání částečně důvodná.

8. Napadený rozsudek je výsledkem řízení, které bylo provedeno v souladu s trestním řádem, nedošlo v něm k žádným podstatným vadám, natož k takovým, které by mohly mít vliv na řádné objasnění věci nebo negativně zasahovaly do práva obžalovaných na obhajobu.

9. Městský soud provedl dokazování v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr. ř., tedy v takovém rozsahu, aby bylo možno učinit správné skutkové i právní závěry. Důkazy potřebné pro zjištění toho, zda se skutek stal, zda tento spáchali obžalovaní, z jakých pohnutek, jaké jsou okolnosti mající vliv na škodlivost činu pro společnost, jaké jsou osobní poměry obžalovaných, jaký je následek jejich jednání, zejména výše způsobené škody a co vedlo k trestné činnosti nebo umožnilo její spáchání, byly opatřeny v drtivé většině již v přípravném řízení. Důkazy výsledkem obžalovaných, svědků a znalkyně, čtení svědeckých výpovědí a znaleckých posudků a listinné důkazy byly provedeny v zákonem předepsané formě v hlavním líčení. Procesní stránce věci tedy není co podstatného vytknout.

10. Pokud jde o skutková zjištění, dospěl odvolací soud k závěru, že provedené důkazy prvostupňový soud hodnotil jednotlivě, ve vzájemných souvislostech i v celém souhrnu podle svého vnitřního přesvědčení založeného na uvážení všech okolností případu logicky a přesvědčivě zdůvodněným způsobem, zcela v duchu ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř., což vše v odůvodnění rozsudku pečlivě vyložil v souladu s ustanovením § 125 odst. 1 tr. ř. V žádném případě nedošlo k tomu, že by nalézací soud některý významný důkaz nebo okolnost pominul, že by některý důkaz hodnotil v rozporu s jeho obsahem, nebo že by z důkazů vyvodil závěry, které z nich logicky nevyplynou. Rozsudek je v tomto směru pečlivě zdůvodněn, je snadno přezkoumatelný, a proto není pravdou, že by nebylo zřejmé, z jakého důkazu nalézací soud dovodil kterou skutkovou okolnost. Skutková zjištění, která nalézací soud učinil, odvolací soud považuje za správná a úplná.

11. Odvolání obou obžalovaných, kteří se podle vlastního názoru ničeho nezákonného nedopustili, jsou z větší části pouze opakováním obhajoby vznesené již v rámci řízení před Krajským soudem, který se s argumentací obhajoby úspěšně vypořádal v rámci odůvodnění napadeného rozsudku, a proto odvolací soud již tam vyřčené nebude opakovat, ale pouze na trefné zdůvodnění odkazuje, konkrétně na hodnocení důkazů v odstavcích 38 až 48 a problematiku akcesority účastenství v odstavci 50.

12. Nad rámec v předchozím odstavci zmíněného odkazu na přiléhavou argumentaci nalézacího soudu k jednotlivým námitkám obžalovaných [příjmení] a [příjmení] odvolací soud uvádí: První a zásadní námitka spočívá v tvrzení, že nalézací soud hodnotil důkazy výlučně v neprospěch obžalovaných, zejména nekriticky přijal za věrohodnou výpověď svědkyně [příjmení], která je díky neshodám v opatrovnickém řízení ohledně péče o děti, které má s obžalovaným [příjmení], motivována tomuto cíleně škodit. Při pečlivém vyhodnocení provedených důkazů se s námitkou nelze ztotožnit, naopak je nutno ji označit za neodpovídající a účelově vznesenou. Vina obžalovaných totiž nestojí pouze a jen na výpovědi svědkyně [příjmení], jak obhajoba tvrdí, ale plyne z celého logicky uzavřeného řetězce více nepřímých důkazů, který s jistotou vyvrací

obhajobu obžalovaných a nepřipouští reálně ani žádný jiný, pro obžalované výhodnější, skutkový děj.

13. Pokud jde o svědeckou výpověď [jméno] [příjmení], tato ve věci vypovídala opakovaně (v přípravném řízení a před nalézacím soudem), přitom vždy velmi detailně a v podstatných okolnostech shodně, dějovou linku vysvětlila logicky a současně přesvědčivě reagovala na položené otázky. Není reálné, aby v případě zcela smyšlené výpovědi, jak namítá obhajoba, svědkyně vypovídala s takovou mírou detailů a přesvědčivosti. Vyzdvihnout lze například část, kdy svědkyně uvedla, že obžalovaný [příjmení] přinesl domů plombu od kazety sloužící pro uložení hotovosti v bankomatu a požádal ji, aby zkusila plombu otevřít a opětovně spojit tak, aby to nebylo patrné. Pokud by obžalovaní krádež neplánovali, neměl by [příjmení] k takové žádosti vůbec důvod. Přitom je zřejmé, že svědkyně nebyla v oboru tehdejšího partnera nijak orientovaná, informace o plombách a jejich samotné existenci je vysoce odborná a interní, proto pokud by k události nedošlo, nebylo v možnostech svědkyně o těchto okolnostech vypovídat. Svědkyně totiž neměla možnost zjistit, jak taková plomba vypadá, neřkuli vědět, že je plomba křehká a snadno praská, pokud by s ní k žádosti obžalovaného nemanipulovala. Tento detail pak koresponduje se skutečností, že plomby na kazetách ve vyloupeném bankomatu byly porušeny a jen provizorně slepeny. Další detaily vylučující fabulaci ze strany svědkyně je informace od tehdejšího partnera obžalovaného [příjmení], že spoluobžalovaný [příjmení] si za peníze koupil pozemek, k čemuž skutečně došlo, jak plyne z majetkového šetření. S výpovědí svědkyně pak jasně koresponduje i finanční šetření k osobě obžalovaného [příjmení], konkrétně vklad 1 000 000 Kč na účet, koupě automobilu, ovocného sadu, složení zálohy na byt, což jsou skutečně realizované investice, které nelze legálními příjmy obžalovaného vysvětlit. Dále pro pravdivost výpovědi svědkyně jasně svědčí zapojení obžalovaného [příjmení] do skutkového děje, neboť v případě křivého obvinění z důvodu partnerské msty by neměla žádný pochopitelný důvod ke křivému obvinění další osoby, kterou nadto zná jen povrchně a nemá k ní žádné negativní vazby. Vysvětlení obhajoby, že jediného [jméno] [příjmení] svědkyně z práce bývalého partnera znala, je v tomto směru nelogické, neboť v případě nepravdivé výpovědi není žádný důvod zařazovat do děje další osobu, jejíž role v případě je nadto dosti nejasná. Naopak svědkyní líčené detaily, kterak se její tehdejší druh [příjmení] chvástal tím, že je s [příjmení] nikdo nedopadne, protože na místě činu nebyli a jak si přisouval klíčový podíl na plánu vyloupení, protože je chytřejší než spoluobžalovaný [příjmení], jasně svědčí pro závěr, že svědkyně líčí skutečný prožitek. V neposlední řadě je logicky doložený i důvod oznámení činu s odstupem, když za trvání partnerského stavu svědkyně pochopitelně neměla důvod cokoliv oznamovat, aby neohrozila svého partnera a živitele rodiny. Naopak po rozchodu a vzniku neshod, v kombinaci s onkologickým onemocněním svědkyně, je její snaha o vyrovnání se s minulostí, a to i za cenu řady nepříjemností a vlastního ohrožení, zcela pochopitelná. Tento názor pak podporuje i závěr znalkyně z oboru psychologie Mgr. [příjmení], která uzavřela, že spory s obžalovaným mohly být u svědkyně důvodem oznámení jeho trestné činnosti, nic ovšem nesvědčí pro závěr, že by obsah sdělení byl nepravdivý, tedy že by spory vedly k vyfabulovanému obvinění. Za komplikované zdravotní situace svědkyně, spojené s velkou psychickou zátěží, je jen těžko představitelné, že by během „boje o život“ vymýšlela nepravdivé historky o trestné činnosti bývalého partnera a už tak složitou životní situaci si dále komplikovala rizikem vlastního trestního stíhání pro křivou výpověď. V neposlední řadě je pak nutno upozornit, že obsahově výpověď svědkyně koresponduje nejen se samotnou skutečností, že k vloupání došlo a jaká částka byla odcizena a jakým způsobem, ale i s výpovědí svědka [příjmení] a dále i s jinak nevysvětlitelnými výdaji obžalovaných [příjmení] a [příjmení] po činu.

14. Na tomto místě možno uvést, že odvolací soud doplnil dokazování zopakováním výpovědi svědka [jméno] [příjmení], aby jej jednak detailně konfrontoval s nesrovnalostmi v předchozích výpovědích a také aby tuto výpověď, označenou nalézacím soudem za nevěrohodnou, mohl sám hodnotit a z této případně vycházet. Svědek díky časovému odstupu žádné nové informace

nesdělil, nicméně jasně uvedl, že byl s nabídkou, „přivýdělků“, který by spočíval ve vykradení bankomatu, osloven oběma obžalovanými. Pokud jde o dílčí detaily a související komunikaci, a to i následnou, spočívající ve výzvě, aby o věci mlčel, si svědek již děj přesně nevybavuje, nicméně si je jistý, že v prvotní výpovědi, která je obsahově nejdetailnější, si nevymýšlel, nebyl pod vlivem nátlaku, přepis výpovědi odpovídá jeho tehdejšímu sdělení. Vzhledem k možnému zapojení svědka do trestněprávně postižitelného jednání obžalovaných je nutno jeho věrohodnost vyhodnotit velmi pečlivě. Po provedení výsledku svědka [příjmení] odvolací soud nesdílí názor soudu prvního stupně, že jde o svědka nevěrohodného a jeho výpověď je tak zcela nepoužitelná. Pokud jde o samotné vyloupení bankomatu, nelze očekávat, že svědek, pokud se na činu skutečně podílel a bankomat dle instrukcí obžalovaných vykradl, vypoví pravdu. Nicméně pokud jde u učinění nabídky oběma obžalovanými a následné výzvy k mlčenlivosti, není důvodu, proč označit výpověď za nevěrohodnou. Naopak, svědek [příjmení], který není v žádném vztahu ke svědkyni [příjmení], nemá jak a zejména ani důvod s ní koordinovat výpověď, líčí děj obsahově shodně v tom smyslu, že oba obžalovaní vyloupení bankomatu plánovali a sháněli osobu, která by čin samotný podle jejich plánu provedla. V tomto bodě je tedy svědecká výpověď [jméno] [příjmení] věrohodná a použitelná, přičemž plně koresponduje s výpovědí svědkyně [příjmení] a s faktem, že ke vloupání došlo. Zdánlivá drobnost spočívající v tvrzení, že obžalovaní po provedení loupeže naznačovali v práci svědkovi, aby mlčel, což obžalovaný [příjmení] před odvolacím soudem striktně popřel s tím, že byl v den loupeže vyhozen v podstatě z minuty na minutu a se svědkem se v práci tím pádem nemohl už potkat, rovněž potvrzuje pravdivost výpovědi svědka [příjmení]. Obžalovaný [příjmení] se tímto tvrzením snažil svědka znevěrohodnit, což je smysluplná obrana jen pokud ho svědek pravdivou výpovědí usvědčuje. [příjmení] [příjmení] je ovšem bezpečně vyvráceno výpovědí celé řady zcela nezávislých a věrohodných svědků, zaměstnanců poškozené [příjmení], kteří ze svých pozic s obžalovaným [příjmení] ve dnech následujících po vyloupení v práci o věci mluvili a až následně, se zhruba měsíčním odstupem, řešili jeho odchod pro ztrátu důvěry ze strany zaměstnavatele. Jde o svědky [jméno] [příjmení], [jméno] [jméno] a [jméno] [jméno]. Věrohodnost těchto svědků a naopak účelovost tvrzení obžalovaného plyne i ze skutečnosti, že v den loupeže měl obžalovaný [příjmení] dovolenou a do zaměstnání se tedy nutně musel dostavit až v dny následující, kdy právě měl podle výpovědi svědka [příjmení] tomuto naznačovat, ať mlčí.

15. Dokazování bylo v odvolacím řízení dále doplněno listinnými důkazy v podobě faktur a příjmových dokladů za koupi vozu Citroën z prosince 2013 až února 2014, tedy z doby před loupeží. Tyto předložil soudu obžalovaný [příjmení] a snažil se tak zpochybnit závěry majetkového šetření, že větším objemem peněz disponoval až po loupeži. Předmětné listiny ale obžalovaným předpokládaný potenciál nemají. Jde o doklady k platbě v celkové výši 670 000 Kč, což jistě není suma zanedbatelná, ovšem po datu loupeže jsou doloženy převody a investice vyšší, značně převyšující milion korun (nákup bytu a sadu, vklad 1 000 000 Kč v hotovosti), což jsou transakce legálními příjmy obžalovaného nevysvětlitelné. V neposlední řadě je třeba upozornit na skutečnost, že na přelomu let 2013 a 2014 obžalovaní vloupání do bankomatu nutně plánovali a tedy obžalovaný [příjmení] mohl s brzkým nadstandardním příjmem při svých výdajích počítat. Obdobně je tomu i v případě tvrzení obžalovaného [příjmení], že trezor si koupil až po předmětném vloupání, čímž zpochybňuje tvrzení svědkyně [příjmení] o uložení hotovosti z loupeže do trezoru, což rovněž doložil stvrzenkou. Nálezací soud správně vyhodnotil nulový potenciál takového důkazu, neboť z dokladu rozhodně neplyne, že jiný trezor neměl obžalovaný již dříve, což je naopak velmi pravděpodobné, když byl držitelem střelné zbraně.

16. S ohledem na výše uvedené nemůže obstát odvolací námitka, že důkazy byly nálezacím soudem hodnoceny tendenčně v neprospěch obžalovaných. Již vyloženo, že veškeré k věci se vztahující důkazy spolu vzájemně korespondují a i po doplnění dokazování odvolacím soudem nelze uzavřít jinak, než že oba obžalovaní obžalobou vymezený čin skutečně spáchali. Nepříléhavý je tudíž i odkaz na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 520/16, že závěr o vině nelze

postavit na výpovědi jediného svědka, pokud tento svědek může mít zájem na výsledku řízení. O takový případ totiž v této věci nejde, když s výpovědí oznamovatelky, svědkyně [příjmení], koresponduje celá řada důkazů dalších, zejména výpověď svědka [příjmení], způsob provedení činu a finanční šetření. Není tak dán prostor na postup podle zásady in dubio pro reo (v pochybnostech ve prospěch obžalovaného) ve světle obhajobou zmíněných rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 7 Tdo 36/2017 a 7 Tdo 64/2017, neboť o skutkovém stavu žádné pochyby nepanují, tento byl a je zjištěn bez důvodných pochybností, jak vyžaduje § 2 odst. 5 tr. ř. V dané věci proti sobě nestojí protichůdné výpovědi, ale veškeré vzájemně korespondující důkazy na straně jedné a oproti nim obhajoba obžalovaných, která je provedeným dokazováním zcela vyvrácena a v některých tvrzeních, např. nově uplatněném obžalovaným [příjmení] o nemožnosti setkat se na pracovišti po vloupání se svědkem [příjmení], shledána zcela smyšlenou a skutečnosti neodpovídající.

17. Nepřípadná je i námitka, podle níž je změna skutkové věty napadeného rozsudku oproti obžalobě příliš významná a tudíž nedovolená. V obžalobě byl obžalovaný [příjmení] označen za přímého pachatele vloupání a jen obžalovaný [příjmení] za jeho organizátora. Po provedeném dokazování státní zástupce navrhnul, a soud to v rozhodnutí akceptoval, posun v tom směru, že pachatel vloupání je stále nezjištěn a skutek organizovali oba obžalovaní. Předně je obhajobou tvrzeno, že díky této změně došlo k porušení jednoty skutku. Nutně jde o záměnu termínů a obhajoba měla na mysli totožnost skutku. Pojem jednoty skutku je pojmem hmotněprávním a má význam zejména pro posouzení, zda v případě souběhu více trestných jde o souběh jednočinný či vícečinný. Za jeden skutek se pak považují všechny projevy vůle pachatele navenek, které jsou příčinnou následku významného z hlediska trestního práva a jsou kryty zaviněním. Naopak pojem totožnosti skutku je pojmem procesněprávním, a totožnost skutku je zachována (v poměru mezi obžalobou a rozhodnutím soudu o ní) kromě jiných případů i tehdy, jestliže je úplná shoda alespoň v jednání při rozdílném následku, nebo je úplná shoda alespoň v následku při rozdílném jednání, anebo jednání nebo následek (nebo obojí) jsou alespoň částečně shodné (viz např. usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 8 Tdo 1464/2012). Následek, vyloupení bankomatu, je v případě souzené věci v rozsudku i v obžalobě totožný, nezměněno je i samo provedení činu. Jediný posun, z hlediska totožnosti skutku zcela nevýznamný, je v popisu skutku u obžalovaného [příjmení], u nějž dokazování před soudem vyloučilo, že by sám přímo naplňoval obžalobou vymezené jednání, ale naopak bylo prokázáno, že se na tomto jednání podílel tím, že jej naplánoval a přesvědčil jinou, dosud neztotožněnou osobu, aby čin i v jeho prospěch vykonala, a to společně s obžalovaným [příjmení], kterému bylo toto jednání kladeno za vinu od samotného počátku. O zachování totožnosti skutku tak není nejmenších pochyb.

18. Stejně byla zachována i právní kvalifikace obžalobou vymezeného činu jako krádeže vloupáním, přičemž posun popisu zapojení obžalovaného [příjmení] z role přímého pachatele do role účastníka, konkrétně organizátora, na nijak nezměněném skutku není významná, nemá dopad v rovině trestní sazby, v jejímž rámci byl obžalovanému ukládán trest a tedy není ani důvodem pro upozornění na změnu právní kvalifikace podle § 225 odst. 2 tr. ř. v návaznosti na § 190 odst. 2 tr. ř. Zákodárce v citovaných ustanoveních výslovně zmiňuje, „posouzení skutku podle jiného ustanovení zákona“, resp., „přísnějšího ustanovení zákona“, přičemž právní kvalifikace skutku v dané věci žádné změny nedoznala.

19. Pokud je obhajobou dále namítáno, že v souzené věci došlo k porušení zásady akcesority účastenství, jde o výtku nedůvodnou. Zmíněná zásada podmiňuje trestněprávní postižitelnost jednání účastníka ve smyslu § 24 tr. zákoníku (zde organizátorů) trestněprávní odpovědností přímého pachatele činu. Jinými slovy řečeno, účastnit se lze jen na trestném činu jiné osoby, která musí být z hmotněprávního pohledu pachatelem, tedy schopna nést trestněprávní odpovědnost, tzn. dosáhnout zákonem požadovaného věku a být příčetná. S ohledem na značnou složitost a především nutnou znalost mnoha postupů, které bylo při odemykání místnosti, odpojení bankomatu, jeho otevření, vynětí kazet, přerušení plomb, vyjmutí peněz, zpětné instalaci kazet a

uvedení bankomatu do chodu nutno dodržet, je bezpečně vyloučeno, že by neznámým pachatelem mohla být osoba nepřičetná (viz § 26 tr. zákoníku), popřípadě trestně neodpovědná pro nedovršení patnácti let věku (viz § 25 tr. zákoníku). Z těchto důvodů nemají místo ani úvahy o pachateli jakožto trestně neodpovědném, „živém nástroji“, resp. osobě jednající v omylu či konající za okolností vylučujících protiprávnost (viz § 22 odst. 2 tr. zákoníku). Není proto ani nejmenších pochybností o trestní odpovědnosti přímého pachatele zjednaného obžalovanými, byť je prozatím neznámé totožnosti, a proto je bezpečně možno dovodit trestněprávní odpovědnost obou obžalovaných, jak správně učinil nalézací soud, což v odstavci 50 napadeného rozsudku i správně a logicky zdůvodnil.

20. Neobstojí ani námitka, že účastenství ve formě organizátorství není ve skutkové větě rozsudku nalézacího soudu dostatečně konkrétně popsáno, resp. není ani prokázáno, jak se kdo z obžalovaných na činu podílel, jak přesně organizoval. Pokud je odhalen pouze účastník na konkrétním trestném činu, postačí, že je jasně prokázán onen trestný čin, byť spáchaný osobou neznámé totožnosti a je prokázáno, že tato osoba byla obžalovanými k spáchání přesvědčena a vybavena potřebnými nástroji a informacemi. Přesně tak tomu je v projednávané věci. Svědecky je bez jakýchkoliv důvodných pochyb prokázáno, že oba obžalovaní spáchání vloupání za pomoci jiné osoby naplánovali, zrealizovali a na výnosu z činu se i podíleli. Skutek je vymezen dostatečně konkrétně a nezaměnitelně. Detailní popis činnosti každého z obžalovaných není za dané situace reálně možný, ale současně není ani potřebný.

21. Konečně je-li Krajskému soudu obhajobou vytýkáno, že při stanovení výměry trestu odnětí svobody a podmínek pro jeho podmíněný odklad nedostatečně zohlednil délku trestního řízení, nemůže se s tímto názorem odvolací soud ztotožnit. Trestní řízení proti obžalovaným bylo zahájeno 4. prosince 2019, tedy v žádném případě netrvalo nepřiměřeně dlouhou dobu a odkazy na recentní judikaturu řešící tuto problematiku jsou proto nepřiléhavé. Pokud jde o plynutí času nalézací soud zohlednil dostatečně fakt, že od spáchání činu uplynula delší doba ve smyslu ustanovení § 39 odst. 3 tr. zákoníku. Tuto skutečnost nelze nijak významně přeceňovat, neboť je důsledkem velmi obezřetného postupu samotných obžalovaných. Jde jistě o okolnost svědčící pro uložení trestu v nižší výměře, ovšem přistupuje k ní jediná polehčující okolnost, a to dosavadní bezúhonnost obou obžalovaných. Těm na druhé straně přitěžuje celá řada významných přitěžujících okolností. Za nejzávažnější možno označit skutečnost, že ke spáchání činu zneužili svého zaměstnání (viz § 42 písm. f tr. zákoníku), ba co víc, čin spáchali vůči svému zaměstnavateli, který jim dával práci a obživu, jehož majetek byli povinni chránit a nikoliv zneužít důvěry, s kterou jim svěřil informace o zabezpečení bankomatů. Současně nelze přehlédnout, že čin spáchali s rozmyslem, ze ziskuchtivosti, činem způsobili škodu přesahující hranici značné škody, tj. podle § 138 písm. d) tr. zákoníku 1 000 000 Kč, více než šestinásobně a čin spáchali jako organizátoři (viz § 42 písm. a), b), k) a p) tr. zákoníku). Celá řada přitěžujících okolností tedy svědčí pro uložení trestu v horní polovině sazby stanovené v § 205 odst. 4 tr. zákoníku na dva až osm let, tedy ve výměře přesahující pět let. Pokud nalézací soud uložil trest odnětí svobody relativně hluboko v dolní polovině sazby v trvání tří let a šesti měsíců, jistě více než dostatečně zohlednil zmíněnou jedinou polehčující okolnost a delší dobu od spáchání činu proběhlou, v žádném případě nejde o trest nepřiměřeně přísný. Na tomto místě možno pro úplnost zmínit, že odstup od spáchání činu měl pro obžalované i další významný benefit a to sice, že věc je díky časovému odstupu posuzována podle aktuálně platného znění tr. zákoníku, kdy oproti době činu došlo k významné novele § 138, který stanoví hranice škody a jen díky tomu došlo ke změně kvalifikace jednání z krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 5 písm. a) tr. zákoníku (krádež vloupáním se způsobením škody velkého rozsahu) na krádež podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 4 písm. c) tr. zákoníku (krádež vloupáním se způsobením značné škody), čímž došlo k změně zákonné trestní sazby trestu odnětí svobody v rozmezí pět až deset let na rozmezí dva až osm let. V případě dřívějšího odhalení činu by tak obžalovaní byli reálně ohroženi trestem výrazně přísnějším. Konečně nutno podotknout, že nalézací soud správně zmínil, že jde o případ hraniční,

tedy pokud by obžalovaní prokázali během řízení jasně náhled na závadovost vlastního počínání, započali hradit způsobenou škodu a plně spolupracovali s orgány činnými v trestním řízení, bylo by snad i přes poměrně vysokou způsobenou škodu možno zvažovat uložení trestu podmíněného. Tato zmínka rozhodně nemůže být vykládána tak, že obžalovaným přitěžuje, že se nedoznali. Tento fakt jim nijak nepřitěžuje a nebyl zohledněn jako přitěžující okolnost. Je plně na rozhodnutí každého obžalovaného, jaký způsob obhajoby zvolí. Nicméně pokud je zvolena taktika obhajoby spočívající v popírání činu s cílem dosáhnout zprošťujícího rozsudku, nelze se současně úspěšně domáhat v případě prokázání viny a ukládání trestu benefitů spojených s přesně opačným přístupem, jako jsou uzavření dohody o vině a trestu, prohlášení viny, popřípadě prosté doznání. Doznání, zejména pak jeho vyšší formy, značně zkracující a zjednodušující trestní řízení, zákonodárce označuje za polehčující okolnosti, které jsou v různé míře významné pro ukládání trestů ve smyslu nižší výměry, než jaká by připadala v úvahu v případě jejich neexistence, což je plně legitimní a logický přístup, který lze aplikovat pouze a jen pokud jsou tyto polehčující okolnosti beze zbytku naplněny.

22. Odvolací soud na tomto místě shrnuje, že všechny konkrétně vyřčené dílčí námitky obou obžalovaných byly shledány nedůvodnými, popřípadě bez jakéhokoli reálného významu na skutková zjištění a zákonnost předcházejícího řízení. Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu obou podaných odvolání dále i výrok o trestu jako celek, tedy včetně uložení trestů zákazu činnosti a trestů peněžitých. Tresty zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu zaměstnání a povolání v oboru ostrahy a ochrany majetku a osob na pět let, byl shledán plně v souladu s § 73 odst. 1 tr. zákoníku a zásadami přiměřenosti a obecnými zásadami ukládání trestů vymezenými v § 38 tr. zákoníku a § 39 tr. zákoníku. Trestným činem totiž obžalovaní flagrantně porušili povinnosti v rámci svého zaměstnání v oboru ostrahy a ochrany majetku a osob, a proto je plně v zájmu firem v tomto oboru pracujících, resp. osob využívajících takové služby, aby byl obžalovaným zamezen po delší dobu vstup do tohoto oboru, který vyžaduje vyšší míru loajality, smysl pro povinnost a zodpovědnost.

23. Při uložení trestů peněžitých ovšem odvolací soud dílčí pochybení soudu prvního stupně shledal. V obecné rovině je jisté na místě, aby zejména pachatelé jednající ze ziskuchtivosti byli postiženi na vlastním majetku, což primárně zajišťuje uložení peněžitého trestu (viz § 39 odst. 8 tr. zákoníku). Současně ovšem z ustanovení § 38 odst. 3 tr. zákoníku plyne zásada, že při ukládání trestu je třeba přihlídnout i k právem chráněným zájmům poškozených, v daném případě zejména právu poškozené společnosti B Cash Solutions na náhradu činem způsobené škody ve výši 6 077 000 Kč, k jejíž náhradě oba obžalované společně a nerozdílně nalézací soud správně zavázal. Ze spisu je patrné, že pro účely náhrady činem způsobené škody je zajištěn toliko ovocný sad obžalovaného [příjmení] v hodnotě kolem 300 000 Kč. Z majetkových poměrů obou obžalovaných vyplývá, že i pokud přistoupí k prodeji v podstatě veškerého majetku, bude pro ně plná náhrada škody velmi obtížná a nutně spojená s delším splátkovým kalendářem, nemluvě o omezených výdělkových možnostech během výkonu trestu odnětí svobody. Za tohoto stavu věci je podle názoru odvolacího soudu uložení peněžitých trestů nepřiměřené a v rozporu se zájmem poškozené [příjmení] na náhradu škody. Jakákoliv koruna vydaná na peněžitý trest by totiž nutně znamenala korunu nezaplacenou na náhradě škody, přičemž motivace uhradit peněžitý trest je u odsouzených díky tlaku nařízení náhradního trestu významně vyšší, než riziko exekuce u náhrady činem způsobené škody.

24. Částečně lze v obecné rovině přisvědčit námitce, že odůvodnění adhezního výroku o povinnosti obžalovaných nahradit poškozené [příjmení] činem způsobenou škodu je v napadeném rozsudku poněkud kusé. Nicméně základní informace poskytuje, přičemž výrok je bezesporu správný a vychází z provedeného dokazování. Pro úplnost a přehlednost lze doplnit, že poškozená uplatnila svůj nárok včas a řádně co do důvodu a výše, přičemž v řízení bylo jasně prokázáno, nejen vyčíslením škody samotnou poškozenou, ale zejména výpovědí svědka [příjmení] a záznamy z bankomatu, jakým objemem financí byl bankomat tzv. dotován, kolik bylo

klienty řádně vybráno a kolik bylo v bankomatu nalezeno peněz po vloupání, z čehož lze škodu velmi snadno vypočítat a vychází právě na 6 077 000 Kč. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. platí, že odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu, uloží mu v rozsudku, aby ji poškozenému nahradil. Ustanovení § 2915 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. (občanský zákoník) stanoví, že v případě kdy je k náhradě zavázáno několik škůdců, nahradí škodu společně a nerozdílně. Jelikož je nesporné, že oba obžalovaní společně organizovali vloupání, kterým byla způsobena škoda právě ve výši 6 077 000 Kč, tedy jsou za ni společně odpovědní, nelze s ohledem na výše uvedené rozhodnout jinak, než oba obžalované zavázat společně a nerozdílně k náhradě takto specifikované škody.

25. S ohledem na vše v předchozích odstavcích rozvedené odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. zrušil toliko výrok o trestech uložených oběma obžalovaným, neboť soudem prvního stupně uložené tresty byly ve svém souhrnu nepřiměřené, konkrétně bylo shledáno nepřiměřeným uložení peněžitých trestů.

26. Pro přehlednost byl zrušen výrok o trestu zcela a při nezměněném výroku o vině obžalovaných [příjmení] a [příjmení] organizátorstvím zločinu krádeže podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku k § 205 odst. 1 písm. b), odst. 4 písm. c) tr. zákoníku a nedotčeném výroku o povinnosti obžalovaných nahradit poškozené společnosti škodu odvolací soud sám podle § 259 odst. 3 tr. ř. rozhodl opětovně o obžalovaným uložených trestech, když tento postup umožňoval nalézacím soudem správně zjištěný skutkový stav. Oběma obžalovaným [příjmení] soud uložil shodně podle § 205 odst. 4 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání tří let a šesti měsíců, pro jehož výkon byli obžalovaní zařazeni podle § 59 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou, když pro zařazení do přísnějšího typu věznice nesplňují podmínky vymezené v ustanovení § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku. Dále soud obžalovaným uložil podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku tresty zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu zaměstnání či povolání v oboru ostrahy a ochrany majetku a osob na dobu pěti let. Odvolací soud uložil tresty odnětí svobody a zákazu činnosti totožně, jak to učinil nalézací soud, když jeho závěry a úvahy o výměře těchto trestů shledal správnými, jak shora podrobně vyloženo v odstavcích 21 a 22. Rozdíl oproti výroku o trestech v napadeném rozsudku tak spočívá toliko v neuložení trestů peněžitých, které, jak shora rovněž vyloženo, má odvolací soud za okolností panujících v souzené věci za nepřiměřené, tyto tresty za v podstatě nedobytné, resp. případně zaplacené na úkor náhrady škody způsobené činem poškozené společnosti BCS.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný. Do dvou měsíců od jeho doručení však proti němu může podat dovolání odsouzený a nejvyšší státní zástupce k Nejvyššímu soudu v Brně prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni. Nejvyšší státní zástupce je může podat ve prospěch i v neprospěch odsouzeného. Odsouzený může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. ř.

Praha 24. listopadu 2021

JUDr. Jana Kantorová
předsedkyně senátu